

9 клас

Урок мовленнєвого розвитку
Складання й розігрування діалогу-
домовленості

Підготувала вчитель української мови
Стрембицька Л.А.

Мета уроку

- ✓ формувати **предметні** компетентності: навчити оцінювати діалогічне мовлення щодо його змісту, мовного оформлення, відповідності ситуації спілкування;
- ✓ удосконалювати мовленнєво-комунікативні вміння складати й розігрувати діалоги - домовленості (орієнтовно 12-14 реплік) з урахуванням мети й адресата мовлення (тривалість діалогу 3-5 хвилин), використовувати стимулюючі та реагуючі репліки, а також формули мовленнєвого етикету тощо;
- ✓ формувати **ключові** компетентності: *уміння вчитися* (активну пізнавальну діяльність, словниковий запас);
- ✓ *комунікативні* (стимулювати вміння учнів висловлювати власну точку зору, навички спілкування);
- ✓ *інформаційні* (вміння знаходити потрібну інформацію та подавати її);
- ✓ *загальнокультурні* (прагнення до мовної освіти, світогляд, культура спілкування)

Актуалізація опорних знань

Зіграйте у гру, пригадавши матеріал попереднього уроку

Скористайтесь QR-кодом

або натисніть на посилання

<https://wordwall.net/uk/resource/1804335>

Мотивація

Зіграйте у гру, пригадавши вже засвоєний матеріал і з'ясуєте тему уроку.

Скористайтесь QR-кодом

або зайдіть за посиланням

<https://wordwall.net/uk/resource/31988703>

Пригадаймо!

Що таке діалог?

- Які є види діалогів? (побутовий, навчальний, діловий, художній)
- Будова діалогів?
- Розділові знаки у діалозі.

Пригадаймо! Що таке діалог?

Діалог – це форма мовлення між двома особами, що за ситуативно-композиційною формою складається із *реплік* (до них належать запитання та відповіді мовців).

Учасники діалогу – *мовець та слухач*, які в ході розмови постійно міняються ролями, їхні висловлювання йменуються репліками.

Зверни увагу!

Діалог має дві форми вираження – **усну та письмову**. Залежно від сфер використання діалог може бути **побутовий, художній, навчальний та діловий.**

Існують два варіанти оформлення діалогів. Відповідно до цього, розділові знаки будуть дещо відрізнятися.

Зверни увагу!

Кожна репліка учасника діалогу починається з нового рядка (абзацу) і без лапок, її оформлювати варто з допомогою тире, усі інші розділові знаки ставимо за правилами прямої мови.

Наприклад:

- Михайле, дай мені, будь ласка, зошит з української мови: я пропустила учорашнє завдання, хочу переписати матеріал.
- Тетяно, я тобі не можу дати його із собою, можеш лише сфотографувати й перепишеш потім удома.
- Гаразд!

Примітка про розділові знаки в прямій та непрякій мовах.

Якщо після репліки в діалозі є слова автора, то ми їх пишемо з малої літери й перед ними ставимо обов'язково кому й тире або лише тире, якщо перед цим був інший розділовий знак (знак питання, знак оклику чи три крапки).

Наприклад:

- Михайле, дай мені, будь ласка, зошит з української мови: я пропустила учорашнє завдання, хочу переписати матеріал.
- Я тобі не можу дати його із собою, можеш лише сфотографувати й перепишеш потім удома, – **зауважив** учень.

Примітка про розділові знаки в прямій та непрякій мовах.

Коли ж *слова автора стоять перед реплікою* одного з учасників діалогічного мовлення, то за правилами прямої мови, ми ставимо двокрапку.

Приклад:

Тетяна звернулася до однокласника:

- Михайле, дай мені, будь ласка, зошит з української мови: я пропустила учорашнє завдання, хочу переписати матеріал.
- Тетяно, я тобі не можу дати його із собою, можеш лише сфотографувати й перепишеш потім удома.
- Гаразд!

Примітка про розділові знаки в прямій та непрякій мовах.

Переказані кимось діалоги оформлюємо наступним чином: *першу репліку* подаємо з абзацу й *перед нею ставимо тире*, самі репліки подаємо в лапках, **перед авторськими** словами обов'язково ставимо тире, а після слів автора – **двокрапку**.

– Страх, розказує, яке діялось: народу, каже, як на війні, сила-силенна... а кінні наступають, душать. «Розходьтесь! – гукають. А ті: «Не підемо, давай нам наше... ми за правду» (М.Коцюбинський).

Зверни увагу!

Примітка

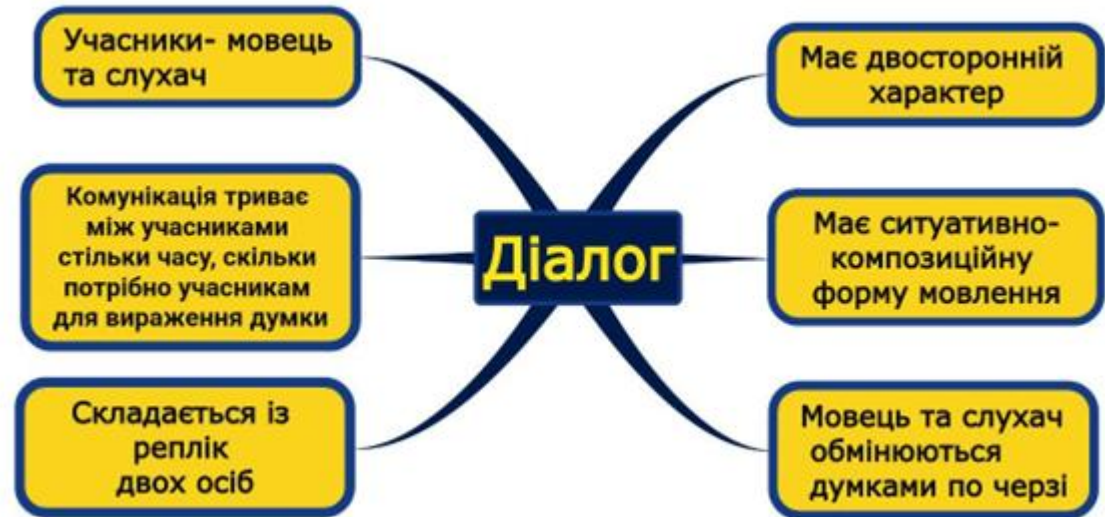
Якщо в діалозі, що *подається в один рядок*, після репліки одного з учасників ідуть слова автора, то перед наступною реплікою іншого учасника **тире не ставимо**:

«Простіть мені; чого нам сваритись?» — каже вона, аж плаче. «**Про мене, — кажу.** — Якби мене ніхто не зачіпав, я б довіку нікого й пальцем не зачепила» (І.Нечуй-Левицький).

Запам'ятай!

Джерело: <https://repetitor.org.ua/shho-take-dialog-ta-yak-yogo-oformiti>

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА

1. Міцно закрити очі на 3-5 сек., відкрити і повторити ще 6-8 разів.
2. Швидко блимати очима протягом 1-2 хв.
3. Дивитися далеко вперед 2-3 сек.
4. Голову тримати нерухомо. Очі підняти вгору, опустити вниз, Повернути вправо, вліво. Повторити це 3-4 рази.

Запам'ята!

Діалог-домовленість

ґрунтується на спільному рішенні співрозмовників. Учасники діалогу узгоджують плани, досягають взаєморозуміння шляхом коригування власних намірів. Найчастіше такий вид діалогу трапляється між друзями, учнями, студентами чи колегами.

Наприклад:

- Ти підеш сьогодні на виставку картин Клода Моне?
- Так, а ти?
- Планую, та ще не знаю з ким піду.
- А ходімо разом.
- Чудова ідея. Залюбки!

Як скласти діалог

потрібно дотримуватися наступних правил:

1. Найперше варто визначитися із темою та проблемою. Варто обрати актуальну й цікаву тему. На цьому етапі визначтеся також із видом діалогу, обміркуйте, про що Ви хочете написати.
2. Напишіть план. Продумайте, яким буде його вигляд (початок, основна інформація та кінець).
3. Обміркуйте, яким мають бути думки учасників діалогу, що вони доводять чи спростовують?
4. Структуруйте написане, дотримуйтеся логічних пояснень, висловлювань.
5. Уживайте слова ввічливості, вставні слова.
6. Урізноманітніть висловлювання, продумайте формулювання реплік. Аргументи повинні бути переконливими, вичерпними, структурованими, мають відповідати темі.
7. Визначтеся із форматом побудови діалогу, відповідно до цього, зважайте на розділові знаки.
8. Якщо в діалозі є аргументи одного з учасників, то найпереконливіший з них запишіть у кінці дискусії.
9. Запишіть кінцевий варіант, дотримуючись мовних норм, зважайте на орфограми та пунктограми. Не забувайте оформлювати кожен з реплік учасників діалогу окремо з абзацу.

Закріплення знань

Зіграйте у гру, пригадавши вже засвоєний матеріал
Скористайтесь QR-кодом

або зайдіть за посиланням

<https://wordwall.net/uk/resource/15083674>

Дослідження

Підручник стор 37 вправа 66

**Б. Доведіть, що текст має діалогічну форму.
Укажіть слова автора й репліки. Зверніть увагу на розділові знаки при діалозі.

***В. Зробіть висновок про особливості діалогу та розділові знаки при ньому.

Рефлексія

Зайди за цим посиланням

[https://wordwall.net/uk/resource/37523214/географія/рефл](https://wordwall.net/uk/resource/37523214/географія/рефлексія)

[ексія](https://wordwall.net/uk/resource/37523214/географія/рефлексія) або кодом

Крути колесо і дай відповідь

І пам'ятай!

Академічна доброчесність базується на чесності, довірі, мужності, повазі, відповідальності та справедливості.

Мужність полягає у вмінні сказати собі “ні”, коли є можливість списати чи піти легшим шляхом.

Чому це так важливо для тебе і для нашої країни?
Поміркуй.

Домашнє завдання

Завдання: Склади і запиши діалог, за запропонованою ситуацією-ви домовляєтесь з товаришем про відвідування прем'єрного показу художнього фільму

